

Coordinació d'activitats empresarials

1. LA COORDINACIÓ D'ACTIVITATS EMPRESARIALS (CAE)	1
1.1 QUE ÉS CAE?	1
1.2. BENEFICIS DE LA CAE	2
1.3. QUI ÉS QUI?	3
1.4 PER QUÈ ENS HEM DE COORDINAR? QUINS SÓN ELS OBJECTIUS?	7
1.5. DEURES I RESPONSABILITATS	7
2. PROCÉS DE COORDINACIÓ:	8
2.1. QUAN ENS HEM DE COORDINAR?	8
2.2. COM ENS COORDINEM: MITJANS DE COORDINACIÓ	9

1. LA COORDINACIÓ D'ACTIVITATS EMPRESARIALS (CAE)

1.1 QUE ÉS CAE?

En els últims anys cada cop és més habitual que les empreses contractin determinats serveis a altres empreses o a persones treballadores autònomes. Quan aquests treballadors comparteixin i coincideixen en un mateix centre de treball, les empreses s'han de coordinar entre elles amb l'objectiu d'eliminar o reduir i controlar els riscos existents.

Aquesta situació pot implicar:

- Que en un mateix centre de treball coincideixi personal de diferents empreses o persones treballadores autònomes.
- Que aquest personal treballi en un centre de treball diferent al seu.

*Aquesta situació s'anomena **concurrència d'activitats**.*

La concurrència d'activitats pot comportar que les persones treballadores estiguin exposades a riscos:

- De la pròpia activitat.
- Que puguin generar l'activitat de les altres empreses o altres persones treballadores autònomes.

Per exemple: uns pintors que estan pintant les oficines d'una altra empresa amb pintures amb dissolvents, estan generant nous riscos a l'empresa d'oficines.

- Nous que es poden generar per la coincidència de riscos de les diferents activitats.

Per exemple: una empresa de manteniment que vagi a treballar a una altra empresa i hagi de fer soldadura en un contenidor que contenia dissolvents. En aquest cas es pot generar el risc d'explosió provocat per la concurrència d'activitats.

- Inespecífics del centre de treball on les empreses externes van a fer les feines.

Per exemple: el risc de caiguda per una manca de manteniment de les línies de vida per netejar vidres, instal·lada a l'empresa client.

Quan es donen situacions de concurrència, cal analitzar si:

- L'activitat d'una empresa pot originar situacions de risc a l'altra.
- Les diferents activitats, tant si es porten a terme de manera successiva o simultània, poden interferir en les condicions de seguretat de les persones treballadores de totes les empreses.

Fer enllaç

MARC NORMATIU

Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.

Reial decret 171/2004, de 30 de gener, pel qual es desenvolupa l'article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, en matèria de coordinació d'activitats empresarials.

1.2. BENEFICIS DE LA CAE

Els principals beneficis de la CAE són:

- Relacionats directament amb la prevenció:
 - **Compliment** del marc normatiu: article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals i Reial decret 171/2004, de 30 de gener, pel qual es desenvolupa l'article 24 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, en matèria de coordinació d'activitats empresarials.
 - **Evita accidents** de treball i **malalties** professionals: La CAE permet identificar i controlar els riscos que evitin els **accidents** de treball i **malalties** professionals
- Relacionats amb els treballadors:

- Aporta **benestar** als treballadors: un entorn més segur i saludable genera confiança, motivació i satisfacció laboral.
- Ajuda a la **bona entesa** entre les diferents empreses: Fomenta la comunicació i la cooperació entre les persones de les diferents empreses.
- **Evita interferències entre els treballadors de les diferents empreses:** la coordinació redueix situacions de risc derivades de coincidir al mateix temps i espai les persones treballadores de les diferents empreses.
- **Agilitza** les feines: amb els procediments ben definits, les tasques es desenvolupen de manera més fluida, evitant interrupcions i pèrdues de temps.

- Relacionats amb l'empresa

- Millora la **productivitat** una bona coordinació permet que els processos es facin de forma ordenada optimitzant millor el temps i els recursos.
- Millora la **qualitat del producte:** treballar en condicions segures i organitzades repercuteix directament en la qualitat del resultat final.
- Incrementa el **benefici empresarial:** La reducció d'accidents i malalties professionals es tradueix en menys costos i més rendibilitat.
- **Evita possible sancions:** complir amb les obligacions legals de coordinació evita sancions.

1.3. QUI ÉS QUI?

Per entendre els conceptes relacionats amb la coordinació d'activitats empresarials farem una sèrie de definicions que ens aclariran qui ha de fer què en cada moment.

Coordinació d'activitats empresarials (CAE):

Quan ens trobem en situacions de concurrència, les empreses han de cooperar en l'aplicació de la normativa sobre prevenció de riscos laborals (PRL). Per aquest motiu:

- *S'han d'establir els mitjans de coordinació que siguin necessaris quant a la protecció i prevenció de riscos laborals*
- *S'ha d'informar als treballadors les persones treballadores sobre qualsevol risc a què puguin estar exposades.*

Centre de treball:

És qualsevol àrea, edificada o no, on les persones treballadores hagin de romandre o a què hagin d'accedir per treballar.

Empresa concurrent:

És cada una de les empreses contractistes, subcontractistes o persones treballadores autònomes que intervenen simultàniament en el mateix centre de treball durant l'execució de les activitats.

Empresari/ària titular del centre de treball:

És la persona que té la capacitat de posar a disposició i gestionar el centre de treball. Pot ser propietària del centre de treball o no (per exemple pot estar de lloguer, tenir cedit un espai, etc.).

Li corresponen diferents obligacions en funció de si disposa o no de persones treballadores al centre.

Empresari/ària principal:

És l'empresari/sària que contracta o subcontracta amb altres la realització d'obres o serveis corresponents a la **seva pròpia activitat** i que es desenvolupen al propi centre de treball.

Pròpia activitat:

Són les obres o els serveis que pertanyen de forma inherent al cicle productiu de la mateixa empresa, és a dir, que formen part de les seves activitats principals i que es realitzin en el seu propi centre de treball.

Recurs preventiu:

Es considera recurs preventiu una o diverses persones que són designades per l'empresa, en els supòsits determinats a la normativa, amb l'objectiu de vigilar el compliment de les mesures preventives, en situacions d'especial risc o perillositat.

A PARTIR D'AQUÍ EL RECURS PREVENTIU EN FORMAT DESTACAT

- Aquesta figura és una mesura preventiva complementària i en cap cas no podrà ser utilitzada per substituir qualsevol mesura de prevenció o protecció que sigui obligatòria.
- Ha de disposar dels coneixements, dels mitjans i recursos necessaris i suficients per vigilar el compliment de les activitats preventives que així ho requereixin.
- Ha de romandre en el centre de treball mentre es mantingui la situació que va determinar la seva presència.

- Qui el designa?

L'empresa o empreses, que per la seva activitat, generen el risc que fa necessària la seva presència, hauran de designar el seu recurs preventiu

- I si hi ha més d'un recurs preventiu en el mateix centre de treball?

En el cas que hi hagi més d'un recurs preventiu en el mateix centre de treball hauran de cooperar entre ells.

- Quina formació ha de tenir?

Com a mínim la formació de nivell bàsic, complementada amb formació teòrica i pràctica específica en funció dels treballs, tècniques a desenvolupar, normes, riscos i mesures preventives a aplicar, en les activitats que cal vigilar.

- Quan és necessària la seva presència?

1) Quan els riscos es puguin veure agreujats o modificats en el desenvolupament del procés o l'activitat, per la concurrència d'operacions diverses que es desenvolupen de manera successiva o simultània i que facin necessari el control de la correcta aplicació dels mètodes de treball.

2) Quan es realitzin activitats o processos que reglamentàriament siguin considerats com a perillosos o amb riscos especials:

- Treballs amb riscos de caiguda d'altura, d'especial gravetat.
- Treballs amb el risc d'enfonsament o enterrament.
- Treballs amb algunes màquines ([enllaç article 22 bis RD 39/1997 punt3](#))
- Treballs en espais confinats. ([enllaç article 22 bis RD 9/1997 punt4](#))
- Treballs amb el risc d'ofegament per immersió ([enllaç article 22 bis RD 39/1997 punt5](#))

3) Quan la Inspecció de Treball i Seguretat Social requereixi la seva presència.

Qui pot fer de recurs preventiu?

- Un o diversos treballadors designats de l'empresa.
- Un o diversos membres del servei de prevenció propi de l'empresa.
- Un o diversos membres del o dels serveis de prevenció aliens concertats per l'empresa.
- L'empresari també pot assignar la presència amb aquesta finalitat a un treballador que no formi part de l'organització preventiva de l'empresa, en atenció a la seva experiència i capacitat.

Persones encarregades de la coordinació de les activitats preventives:

És un dels possibles mitjans de coordinació de què parla la norma. Seria una o més persones encarregades de gestionar les accions de coordinació entre les diferents empreses concurrents. Fa de canal de comunicació entre aquestes empreses amb la finalitat de garantir els objectius de la coordinació.

- **Qui el designa?**

L'empresari titular del centre de treball, sempre i quan hi tingui treballadors. En el cas que no hi tingui treballadors la iniciativa correspondrà a l'empresari principal.

- Persona treballadora autònoma:

Són les persones físiques que realitzen la seva activitat professional per compte propi, i poden o no tenir persones treballadores al seu càrrec.

DESTACAT O DESPLEGABLE:

- **Si un autònom/a no té persones treballadores a càrrec com li afecta la normativa en prevenció de riscos laborals?**

- No els afecta la Llei de prevenció, però tenen drets i deures en matèria de coordinació d'activitats empresarials.

DESTACAT O DESPLEGABLE:

- **Que passa si un autònom contracta persones treballadores?**

Des del punt de vista de la prevenció tindrà la consideració d'empresari i, per tant, li apliquen totes les **obligacions en matèria de seguretat i salut** que estableix la Llei de prevenció de riscos laborals (LPRL) i la seva normativa de desenvolupament, per a qualsevol empresari respecte als seus treballadors.

1.4 PER QUÈ ENS HEM DE COORDINAR? QUINS SÓN ELS OBJECTIUS?

La coordinació pretén que la presència simultània d'activitats en un mateix centre de treball no incrementi els riscos laborals que ja tenia cada empresa, o persona treballadora autònoma. I per tant, que ningú pateixi cap dany derivat del treball.

Per aconseguir-ho s'hauran d'establir tots els mitjans de coordinació necessaris, que veuràs més endavant.

Els objectius de la coordinació són:

DESTACAT/RECORDA: quan hi hagi concurrència d'activitats, les diferents empreses i persones treballadores autònomes s'han de coordinar perquè aquesta concurrència no repercuteixi en la seguretat i salut de cap de les persones treballadores.

- Assegurar l'aplicació coherent i responsable dels principis de l'acció preventiva per part de les empreses concurrents en un mateix centre de treball.
- Garantir l'execució correcta dels mètodes de treball.
- Controlar les interaccions de les diferents activitats desenvolupades en un mateix centre de treball.
- Assegurar l'adequació entre els riscos existents i les mesures preventives aplicades.

1.5. DEURES I RESPONSABILITATS

-COOPERAR

Les empreses i autònom que concorren tenen el Deure de cooperar entre elles.

Posar enllaç article 4 RD 171/2004

- INFORMAR:

L'empresari titular té el deure d'informar i instruir a la resta d'empresaris concurrents dels riscos, mesures preventives i mesures d'emergència perquè ho traslladin als seus treballadors

Posar enllaç article 7 i 8 i 9 RD 171/2004

-VIGILAR:

L'empresa principal ha de vetllar perquè les empreses que contracti o subcontracti compleixin amb la normativa de PRL.

Posar enllaç article 10 RD 171/2004

RECORDA que l'Empresari/ària titular del centre de treball:

És la persona que té la capacitat de posar a disposició i gestionar el centre de treball. Pot ser propietària del centre de treball o no (per exemple pot estar de lloguer, tenir cedit un espai, etc.).

Li corresponen diferents obligacions en funció de si disposa o no de persones treballadores al centre.

RECORDA que l'Empresari/ària principal:

És l'empresari/sària que contracta o subcontracta amb altres la realització d'obres o serveis corresponents a la seva pròpia activitat i que es desenvolupen al propi centre de treball.

2. PROCÉS DE COORDINACIÓ:

2.1. QUAN ENS HEM DE COORDINAR?

Els casos en què cal aplicar la coordinació d'activitats empresarials, segons el RD 171/2004, de 30 de gener, són:

- Quan treballen al mateix centre de treball persones de diferents empreses i/o persones treballadores autònomes.
- Quan al centre de treball hi coincideixen persones de diverses empreses i/o persones treballadores autònomes i un dels empresaris és titular d'aquest centre de treball.
- Quan coincideixen treballadors de diverses empreses i/o persones treballadores autònomes en un centre de treball on hi ha un empresari principal.

2.2. COM ENS COORDINEM: MITJANS DE COORDINACIÓ

La norma dona flexibilitat per assolir la seguretat i salut de les persones treballadores. Per això ofereix un ventall de mitjans de coordinació que ajudaran a reduir la sinistralitat laboral:

- L'intercanvi d'informació i de comunicacions entre les empreses concurrents.
- La celebració de reunions periòdiques entre les empreses concurrents.
- Les reunions conjuntes dels comitès de seguretat i salut de les empreses concurrents o, si no n'hi ha, dels empresaris que no tinguin aquests comitès amb els delegats i delegades de prevenció.
- La impartició d'instruccions.
- L'establiment conjunt de mesures específiques de prevenció dels riscos existents al centre de treball que puguin afectar els treballadors de les empreses concurrents o de procediments o protocols d'actuació.
- La presència al centre de treball dels recursos preventius de les empreses concurrents.
- La designació d'una o més persones encarregades de la coordinació de les activitats preventives.

DESTACAT/DESPLEGABLE

PLATAFORMES CAE

N'hi ha prou amb les plataformes de coordinació per complir amb la normativa?

Les plataformes de coordinació són eines per gestionar la documentació de les diferents empreses concurrents.

Amb l'aparició de les plataformes de coordinació d'activitats empresarials s'ha generat un debat sobre la seva efectivitat.

Les plataformes CAE poden ser una molt bona eina de gestió, però en cap cas eximeixen la persona empesària de la seva responsabilitat davant la l'obligació de coordinar-se.

La coordinació d'activitats empresarials no és un mer intercanvi de documentació. Com hem vist a l'apartat 2.2, aquest intercanvi de documentació no és l'únic mitjà de coordinació. I ha de produir la finalitat que persegueix, que és evitar la sinistralitat laboral en la concurrència d'activitats empresarials en un mateix centre de treball.

BENEFICIS

- Documentació digital enfront documentació paper:
- Documentació concentrada en un sol espai.
- Connexió des de qualsevol ordinador i des de qualsevol lloc.
- Avisos de la caducitat de la documentació.

INCONVENIENTS

- Desconnexió de les empreses amb la documentació en cas d'externalitzar la gestió.
- Entendre que l'entrada de la documentació CAE, a la plataforma, equival al compliment de la normativa en coordinació d'activitats empresarials.

Aquest apartat (beneficis i inconvenients ha d'anar dins el requadre superior)

BENEFICIS

- Documentació digital enfront documentació paper.

Digitalitzar la documentació redueix el consum de paper i elimina el risc de pèrdua o deteriorament físic. A més, permet una cerca ràpida de la informació i facilita la seva actualització immediata, estalviant temps i recursos en comparació amb la gestió manual.

- Documentació concentrada en un sol espai.

Disposar de tota la documentació en un únic entorn digital evita la dispersió d'arxius en carpetes, correus electrònics o ubicacions físiques diferents. Això facilita la localització de la informació, la gestió de permisos d'accés i garanteix que totes les parts implicades treballin sobre la mateixa versió actualitzada.

- Connexió des de qualsevol ordinador i des de qualsevol lloc.

El fet que la plataforma sigui accessible en línia permet consultar o actualitzar la documentació en temps real, sense dependència d'un lloc físic concret. Això és especialment útil en entorns amb múltiples centres de treball o amb personal que es desplaça habitualment, afavorint una coordinació més àgil i efectiva.

- Avisos de la caducitat de la documentació.

Les plataformes CAE incorporen sistemes d'alerta automàtics que avisen abans que un document caduqui. Això permet renovar-lo a temps, evitant incompliments legals i assegurant que la documentació vigent sempre compleixi els requisits normatius.

INCONVENIENTS

- Desconnexió de les empreses amb la documentació en cas d'externalitzar la gestió.

Quan la gestió de la documentació es deixa totalment en mans d'una plataforma o d'un tercer, les empreses poden perdre el contacte directe amb els documents i no conèixer en temps real els canvis, dificultant la supervisió pròpia i el control intern.

- Entendre que l'entrada de la documentació CAE, a la plataforma, equival al compliment de la normativa en coordinació d'activitats empresarials.

Només pujar els documents a la plataforma no garanteix automàticament que s'estiguin complint les obligacions legals de coordinació. La plataforma és una eina de gestió, però cal assegurar-se que els procediments preventius i de control s'apliquen correctament.

- Dependència de la tecnologia i possibles incidències tècniques

L'ús d'una plataforma digital implica dependre de connexió a internet i de la disponibilitat del sistema. Qualsevol caiguda del servidor, error de programari o problema de connexió pot retardar l'accés a la documentació i la gestió de la coordinació.

- Formació i adaptació del personal

Les empreses han d'invertir temps en formar el personal per utilitzar correctament la plataforma. Sense un bon aprenentatge, hi pot haver errors en la càrrega de documents, en la seva classificació o en la gestió dels avisos de caducitat.

- Cost econòmic de la plataforma

Algunes solucions CAE tenen un cost de subscripció o llicència que cal assumir, especialment en empreses petites, fet que pot ser un inconvenient si no es percep immediatament el retorn en eficiència i seguretat.